

28 april, 2010

Lärandeuppdraget vid Sida; Avrapportering 2010

Bakgrund

År 2010 blir för Sida det tredje året då man arbetar med det s.k. lärandeuppdraget. I årets regleringsbrev stipuleras under rubriken *Stöd, samverkan och rådgivning* att Sida ska "tillsammans med Tillväxtverket, Boverket samt Sveriges kommuner och landsting sprida erfarenheter från EU:s territoriella samarbetsprogram i Östersjöområdet." Vidare, som ett uppdrag gällande *Samarbete i Östersjöregionen* stipuleras att "Sida ska senast den 30 april 2010, till Tillväxtverket, redovisa hur myndighetens verksamhet främjat kunskapsutbyte och bidragit till att sprida erfarenheter och kunnsande om EU:s territoriella samarbetsprogram i Östersjöområdet."

Årets redovisning fokuserar på verksamhet under perioden från och med januari 2009 till och med mars 2010. För en mer fullständig bild av myndighetens verksamhet med anledning av det s.k. lärandeuppdraget hänvisas till den rapport som lämnades till Tillväxtverket i maj 2009 och som behandlade framväxten och utvecklingen av uppdraget i sin helhet från 2007 och framåt.¹ För en tidigare avrapportering av verksamheten under 2009, se även årsredovisningen från Team Östersjö rörande just lärandeuppdraget.² Slutligen, för arbetsplanering gällande 2010 som helhet, se den handlingsplan som tidigare delgivits Tillväxtverket och övriga samverkande organisationer.³

Övergripande inriktning

Under perioden i fråga har arbetet inom lärandeuppdraget haft god draghjälp av det svenska ordförandeskapet i EU och den höga prioritet som gavs till arbetet med en europeisk strategi för östersjöregionen; erfarenheter och kunnsande om de territoriella samarbetsprogrammen har varit starkt efterfrågat av många olika aktörer. Team Östersjös geografiska profilering har dessutom varit helt i linje med de övergripande prioriteringarna inom ramen för uppdraget.

¹ "Sida Östersjöenheten och lärandeuppdraget: en översikt och statusrapport", 22 maj 2009, *mimeo*.

² "Underlag till årsredovisningen 2009 från Team Östersjö gällande lärandeuppdraget", 26 januari 2010, *mimeo*.

³ "Lärandeuppdraget vid Sida: Handlingsplan 2010", 21 januari 2010, *mimeo*.

Arbetet under perioden har fokuserat på tre områden:
kompetensuppbyggnad, rådgivning samt extern erfarenhetsspridning.

Vad gäller *kompetensuppbyggnaden* så har enheten stärkt sitt kunnande vad gäller EU-finansiering av projektsamarbeten, vad gäller den i december beslutade EU-strategin för Östersjöområdet (EUSBSR) och inte minst vad gäller praktiska aspekter kring s.k. Interregprojekt. Denna kompetensförstärkning har bl.a. skett genom interna fortbildningar (individuella såväl som organiserade),⁴ en etablering av Team Östersjö som partner i ett strategiskt urval av Interregprojekt,⁵ samt ett intensivt arbete vad gäller att förkovra oss kring de frågor som aktualiserats i samband med den förankringsprocess som föregick antagandet av EUSBSR. Till de kompetensuppbyggande aktiviteterna under perioden hör också att teamet låtit genomföra en undersökning kring jämställdhetsfrågor inom Interreg.⁶

Vad gäller *rådgivningen* så har den fortgått under hela perioden och samstämmiga uppgifter från handläggarna pekar också på att intresset för existerande EU-program i Östersjöregionen har ökat jämfört med tidigare år; även detta är ett område där man kan se en tydlig koppling till det intresse som arbetet med EUSBSR har väckt bland aktörerna i regionen. I årsredovisningen för 2009 uppskattades till exempel att över 200 aktörer fått information via den dialog- och rådgivningsprocess som sker i kontakten med Sidas handläggare för Östersjöområdet. Denna rådgivningsprocess har i sin tur gagnats av de olika aktiviteterna inom ramen för lärandeuppdraget.⁷

⁴ Den 27 mars 2009 anordnade t.ex. Team Östersjö i egen regi i myndighetens lokaler på Valhallavägen en endags "Intensiv översiktscurs gällande EU:s program och fonder"; förutom föredrag av egna medarbetare [M. Olsson & R. Hall] så hade representanter för alla myndigheter med ett förvaltande ansvar för EU-medel inbjudits att presentera sin verksamhet och sina program för teamets övriga anställda.

⁵ Teamet har i enlighet med sitt metodprogram (se bilaga till "Sida Östersjöenheten och lärandeuppdraget: en översikt och statusrapport") under perioden etablerat sig som partner respektive associerad partner i *Baltic COMPASS* och *East West Transport Corridor II*; två projekt som bägge beviljats finansiering av EU:s *Baltic Sea Region Programme 2007-2013*.

⁶ Undersökningen har genomförts under perioden men ännu inte publicerats; den har genomförts i samarbete mellan en av Team Östersjöns medarbetare (J. Dahlander) och en forskare vid Södertörns högskola/Stockholms universitet (Karin S. Lindelöf). Undersökningen kommer att publiceras under 2010.

⁷ Denna ömsesidiga nytta mellan lärandeuppdraget och den övriga verksamheten illustreras bl.a. av det ökade fokus på partnerskapets sammansättning som blivit ett resultat av den tidigare genomförda pilotstudien – och som manifesterats i det metodprogram som antogs i mars 2009 (åter, se bilaga till "Sida Östersjöenheten...") – men också naturligtvis av de insikter som kommit teamets handläggare till del genom deltagandet i de ovan nämnda Interreg-projekten.

Vad så gäller *extern kommunikation och erfarenhetsspridning* så har efterfrågan inom detta område varit mycket hög under perioden i fråga; med tanke på planerna för det svenska ordförandeskapet och den höga prioritet som frågor rörande östersjöregionen där gavs så kom denna efterfrågan inte som någon överraskning. För att möta detta behov beslutade Team Östersjö ta fram ett material som både var informativt om de vitt skilda förväntningarna som fanns kring den kommande EU-strategin för Östersjöregionen och som samtidigt kunde tjäna som underlag för diskussion. Resultatet blev tidningen *From a Baltic Point of View: Opinions on the EU Strategy for the Baltic Sea Region* och en film med samma namn.⁸ Detta material har sedan spridits i samband med ett stort antal externa arrangemang.⁹

Vad gäller externa arrangemang så har Team Östersjö under perioden deltagit i ett tiotal större sådana där ovan nämnt material har kommit till användning och där teamets medarbetare givits möjlighet att genom anföranden, presentationer och samtal sprida erfarenheter och kunskande om EU:s territoriella samarbetsprogram i Östersjöområdet. Bland de viktigare och större av dessa möten kan nämnas *Almedalsveckan 2009* (m. bl.a. Cecilia Malmström), den EU-finansierade internationella konferensen *Regions and Cohesion Policy in Action* i Visby (11-12 juni, 2009),¹⁰ *COFACC-mötet* i Visby (6-7 september, 2009), *ScanBalt Forum* i Kalmar (7-9 oktober, 2009), märkesårskonferensen i Hamina på temat *The Future of the Baltic Sea Region in Europe* (27-28 augusti, 2009) och *Baltic Sea Strategy Seminar* i Riga, Lettland. Till dessa kommer ett antal nationella och regionala möten och konferenser (ofta med EUSBSR som tema) där Team Östersjö beretts möjlighet att informera om de frågor som är av relevans för lärandeuppdraget.

Ett evenemang som förtjänar ett speciellt omnämmande är det årligen återkommande *Baltic Development Forum*, som 2009 hölls i Stockholm. Omnämmandet kommer sig inte bara av faktum att vår informationsmaterial gavs en framträdande plats (filmen rullade på monitorer i mässhallarna och tidningen distribuerades med konferensväskorna) utan mer på att vi kunde utnyttja evenemanget för ett specialprogram om nio publika temadiskussioner med inbjudna gäster från

⁸ Tidningen och filmen finns att ladda ned via Team Östersjös hemsida. Arbetet med att ta fram materialet leddes av Mikael Olsson vid Team Östersjö. Som underlag för tidningen så genomfördes mer än 25 intervjuer med aktörer i ledande positioner vid organisationer, myndigheter och departement i Estland, Lettland, Litauen, Polen, Belgien och Sverige.

⁹ Uppskattningar i samband med årsredovisningen visade att materialet hade distribuerats vid minst sju större evenemang samt vid ytterligare ett femtiotal kontaktskapande aktiviteter och därmed nått ut till ca 2000 deltagare. Användningen av materialet har emellertid fortsatt även under 2010 och en omtryckning har fått ske.

¹⁰ För program och information om denna konferens, se länk till DG Regional Policy.

regionen ledda av teamets egna medarbetare.¹¹ Detta program, som delvis ordnades i samarbete med Tillväxtverket och Svenska Institutet, låg både till form och innehåll väldigt mycket i linje med ambitionerna som har drivit lärandeuppdraget. *I korthet, vi kunde under detta evenemang tillsammans med andra myndigheter sprida erfarenheter från territoriellt gränsöverskridande samarbete till nya aktörer från hela östersjöregionen under former som dessutom genererade ny kunskap och skapade förutsättningar för nya nätverk att växa.*

Bilagor

Såsom bilagor till denna avrapportering bifogas följande dokument (endast filnamnen anges):

- Sida Östersjöenheten och lärandeuppdraget 22 maj 2009.pdf
- ÅRR Team Östersjö läruppdraget 26 januari 2010.pdf
- Handlingsplan lärandeuppdraget 21 januari 2010.pdf
- Sida discussion programme at the 2009 Baltic Development Forum.pdf

¹¹ För information om de olika temata som berördes i diskussionerna, se "Sida Discussion Programme at the 2009 Baltic Development Forum", 4 October 2009, *mimeo*.